

ЗА НАУКОВІ КАДРИ

Орган парткому, ректорату,
комітету ЛКСМУ та профкому
Одеського ордену Трудового
Червоного Прапора
державного університету
ім. І. І. Мечникова

РІК ВИДАННЯ
XXXVI

№ 10 (993)

23 БЕРЕЗНЯ
1970 р.

Ціна 2 коп.

ПАРТІЙНІ ЗБОРИ ФАКУЛЬТЕТУ

ПИТАННЯ підготовки і проведення зборів комуністів постійно знаходяться в центрі уваги партійного бюро юридичного факультету.

Турбота про підвищення ролі зборів, перетворення їх в дійову школу комуністичного виховання стала справою не тільки секретаря, але й усіх членів партійного бюро, активу організації.

Досвід переконує, що коли партійні збори не досить активно готуються, то й обговорення найцікавішого питання проходить в'яло, без належної ініціативи комуністів.

Це буває, як правило, у тих випадках, коли комуністи заздалегідь не знали про збори, що мали відбутись, не мали можливості безспішно обдумати повістку дня, ґрунтовно підготуватися до виступів.

Щоб уникнути цього, ми попередньо обговорюємо зі всіма членами партійного бюро і партгрупоргами питання підготовки і проведення зборів, шляхи і засоби усунення недоліків під час обговорення того чи іншого питання. Прикладом можуть бути партійні збори, проведені в січні цього року. Головне питання порядку денного «Про поліпшення партійної, комсомольської і профспілкової роботи в удосконаленні учебного процесу на факультеті» викликало підвищений інтерес у всіх комуністів не на самих зборах, а в процесі їх підготовки. Члени партійного бюро залучили до підготовки питання всіх партгрупоргів, більшу частину активістів, які зібрали і проаналізували багатий фактичний матеріал, що характеризував авангардну роль комуністів в учебному процесі, дані зимової екзаменаційної сесії і т. д.

У ході зборів виступаючі вже не просто називали, а глибоко аналізували факти порушення учебної дисципліни, причини, що викликають ці порушення, причому

активно виступали на зборах і студенти, і викладачі. А ті, хто був винуватцем тих чи інших недоліків, піддавались справедливій критиці, яка носила діловий, доброзичливий характер.

Збори в значній мірі сприяли підвищенню почуття відповідальності кожного члена колективу за доручену йому ділянку роботи. І це, на наш погляд, було найважливішим. Дієвість цих партійних зборів тут була очевидною.

Практика показує, що найбільш слабким місцем наших зборів є прийняття рішень. Ми намагаємось уникати таких формулювань рішень, як «посилити контроль», «не проходити повз недоліки», «вимагати викорінення» тощо.

Іноколи збори приймають розгорнуту резолюцію, яка містить в своїй першій частині аналіз, оцінку фактів, а у другій — певні завдання, конкретний план дій. Але іноколи (і цього не слід боятись) у рішенні записуємо простий постановляючий перелік заходів, доручень, чи коротко висловлюємо

своє ставлення до події, явища. Та у всіх випадках ми визначаємо конкретні строки виконання того чи іншого заходу, вказуємо осіб, що відповідають за певну ділянку роботи. Це, думаю, головна, необхідна умова організації виконання рішення. Наприклад, у постанові недавніх зборів, які обговорили питання оформлення приміщень факультету наглядною агітацією, ми не визначили конкретних осіб, відповідальних за виконання накреслених заходів. Незабаром стало очевидним, що оформлення приміщень явно затягується.

Очевидно, рішення було неконкретним, інакше відпала б потреба вдруге ставити одне і те ж питання на засіданні партійного бюро.

Виконання постанови партійних зборів повинні бути обов'язковим. І безпосередній виконавець, і партійне бюро в цілому доповідають наступним зборам про результати проведеної роботи.

В. ІКОНОВ,
секретар партбюро
юридичного факультету.

На відзначення 100-річчя Почесної Праці, з новаторами з дня народження В. І. Леніна та для підведення підсумків Ленінського огляду груп і Всесоюзного Ленінського заліку з 30 березня по 5 квітня в університеті проходять ленінські ювілейні дні під девізом «Справі Леніна, справі партії — вірні».

У ці дні юнаки і дівчата університету звітуватимуть партії і народу про свої успіхи в навчанні, ідейному загартовуванні, патріотичному вихованні, науковій діяльності, суспільно-корисній праці, розвитку фізичної культури і спорту, художньої самодіяльності.

Розроблено конкретний план проведення ювілейних днів, який передбачає підведення підсумків огляду-конкурсу на кращу академічну групу, зустрічі студентів з провідними вченими, організацію виставки студентських наукових робіт, випуск факультетських стінних газет та наукових бюлетенів. Під час огляду буде підведено підсумки участі комсомольців у III Всесоюзному конкурсі з суспільних наук, історії ВЛКСМ та міжнародного молодіжного руху.

Відмінники навчання та комсомольські активісти виступлять у підшефних школах Одеси, Велико-Михайлівського та Красноокнянського районів.

У комсомольських групах буде організовано зустрічі з ветеранами партії, комсомолу, учасниками громадянської і Великої Вітчизняної воєн, Героями Радянського Союзу та Героями Соціалістичного

виробництва. Комітет комсомолу разом з військовою кафедрою та кафедрою фізвиховання проведе змагання з військово-технічних видів спорту та здійснить огляд спортивної і військово-технічної підготовки студентів.

Під час ленінських ювілейних днів буде сформовано студентські загони для роботи в Тюменській області, а також для будівництва аудиторного корпусу та спортивно-оздоровчого табору університету. Чимало студентів направимо на будови Одеси та області.

Всіх, хто любить мистецтво, зацікавлять зустрічі з артистами одеських театрів, поетами, письменниками, художниками. Факультетські агікультурбригади покажуть свою майстерність в районах області, в колективах промислових підприємств міста.

Під час ленінських ювілейних днів відбудеться демонстрація торжества ленінської національної політики. Студенти візьмуть участь у мітингах солідарності з героїчним в'єтнамським народом, у вечорах дружби, на яких будуть присутні студенти-в'єтнамці, що навчаються у нашому вузі.

Під кінець відбудеться зліт переможців Ленінського огляду студентських груп. Кращі групи, окремі студенти будуть нагороджені Почесними грамотами, цінними подарунками, путівками по ленінських місцях.

Тимофій ТКАЧЕНКО,
секретар комітету комсомолу
університету.

ПРОБЛЕМИ УЧБОВОЇ РОБОТИ

У ПОЛІ ЗОРУ — ПЕРШОКУРСНИК

НА МЕХАНІКО-МАТЕМАТИЧНОМУ факультеті приділяється значна увага першому та другому курсам. Багаторічний досвід показав, що студентам молодших курсів важко переходити від шкільної методики викладання до університетської. Як правило, на молодших курсах у нас була найнижча успішність. Минулого семестру робота з першокурсниками включала у себе всі можливі методи. Були проведені колоквиуми з провідних математичних дисциплін, консультації, деякі студенти викликалися для індивідуальних бесід.

На жаль, ці методи роботи не досить ефективні. Колоквиуми і консультації відвідують, в основному, студенти, які добре навчаються.

Щоб залучити відстаючих студентів до участі в колоквиумах чи консультаціях, часто необхідне серйозне втручання бюро комсомольської, партійної організації, деканату. Враховуючи це, минулого семестру на факультеті здійснено захід, який, на наш погляд, приніс чималу користь. Справа в тому, що екзаменаційна сесія триває 20 днів, і в цей час студенти спілкуються тільки з тими викладачами, які читали їм лекції. Такі викладачі дають консультації і приймають іспити. Асистенти, які проводять практичні заняття протягом семестру і які складають

понад половину всього колективу викладачів, фактично відірвані від студентів.

Питання про залучення асистентів до навчально-виховної роботи було поставлене особливо гостро. Завідуючі кафедрами і провідні викладачі організували під час сесії додаткові заняття асистентів з студентами. Асистенти роз'яснювали першокурсникам найбільш важкі місця в теоретичних курсах, доводили разом окремі теореми. Залучення асистентів до занять по засвоєнню теоретичного матеріалу студентами ми вважали найбільш істотним методичним заходом, який виявився ефективним. Наприклад, на першому курсі успішність минулого семестру складала 84 проценти, а середня успішність на факультеті — 83,4 процента. Як бачимо, на першому курсі більш високі показники в навчанні, ніж на старших курсах.

Звичайно, цей успіх пояснюється не тільки ефективним методичним заходом. Учебним процесом минулого семестру серйозно займалися партбюро, бюро комсомольської організації. Корисну роботу з першокурсниками ми будемо ще більше вдосконалювати.

М. ГАВРИЛОВ,
декан механіко-математичного
факультету, професор.

Нелегко поєднувати навчання з громадською роботою. Та Сергію Якубинському — студентові четвертого курсу хімічного факультету — досвіду не позичати. Він — і відмінник навчання, і секретар комсомольської організації, і член партійного бюро факультету. До того ж Сергій — Ленінський стипендіат.

У ці передювілейні дні у Сергія Якубинського особливо багато турбот — йде останній етап Ленінського заліку. Незабаром товариші складатимуть іспит на політичну зрілість, звітуватимуть про успіхи в навчанні, громадській роботі.

А результат іспиту — то й результат праці комсомольського вожака.

ЧИТАННЯ ТРИВАЮТЬ

Регулярно проводяться тематичні вечори, теоретичні конференції, присвячені ювілею вождя, на філологічному факультеті. Останнім часом вони відбулися за такими темами: «З В. І. Леніном у серці», «Образ В. І. Леніна в художній літературі», «В. І. Ленін і театр», «В. І. Ленін і зарубіжна література».

Нещодавно відбулися теоретичні конференції на теми: «Ідеї Володимира Ілліча живуть та перемагають», «Образ В. І. Леніна в українській радянській літературі» та ін.

Ленінські читання на факультеті тривають.

ЛЕНІН ІДЕ

(Уривок)

Ленін іде! Жити в ярмі
доволі —
Громи весняні гудуть.
Ленін іде! Тануть сніги
неволі —
Квіти свободи ростуть.
Іх чобітьми хочуть
втоптати капрала
В ниву німецьку суху,
Проти весни танки рядами
стали
На європейським шляху.
Ленін іде! Наче на ріках
крига,
Трискать плити броні.
Ленін іде! Не зимова
відлига —
Світ захитався в борні.
Хоче шпигун квітку собі
пришити
На робітничий кашкет.
«Як я тепер маю писати
й жити?»
Дума продажний поет.
Ленін іде! Згинеш,
потворний світе,
Лють не pomoже тобі!
Ленін іде! Слово його беріте,
Бідні, обдерті, слабкі.
Дмитро ПАВЛИЧКО.

ПРО ВИКОНАННЯ ВЗЯТИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ РАПОРТУЄ:

Комсомольські збори філологічного факультету цього разу були присвячені незвичайній події. На них студенти звітували перед партійною організацією про те, як пройшов на факультеті Всесоюзний Ленінський залік.

Про роботу комсомольської організації під час підготовки до 100-річчя з дня народження Володимира Ілліча Леніна говорив у своєму виступі її секретар М. Будіянський. Він розповів про організацію і проведення заліку.

Всі комсомольці факультету, — відзначив він, — активно включились у залік. Першочерговим завданням було, звичайно, навчання. Йому приділялась велика увага всього нашого колективу. І результати зимової сесії свідчать про значне підвищення успішності. З числа останніх по успішності факультет піднявся в число перших. І нам приємно зараз рапортувати про це.

Жив колектив факультету і повнокровним громадським життям. Воно було насичене корисними справами, добрими починаннями. Однією з таких справ є Ленінські суботники і недільники по впоряд-

ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

куванню ботанічного саду, робота на колгоспних та радгоспних ланах Одещини, де наші студенти ще й давали концерти та читали лекції для трудівників села.

Організовано на факультеті клуб літературних розвідників «Слово і зброя» (керівник — старший викладач В. В. Шапоренко). Це другий літературознавчий клуб на факультеті (перший — «Прибалтика»).

На факультеті регулярно проводились Ленінські читання, тематичні вечори і зустрічі. Були організовані теоретичні конференції на теми: «Ідеї В. І. Леніна живуть і перемагають», «Розробка теоретичної спадщини В. І. Леніна»; «В. І. Ленін і партійність літератури».

Гордістю факультету є хор — дипломант районного, міського та обласного оглядів художньої самодіяльності, ансамбль «Льонок», який був удостоєний почесного диплому ВДНГ, інструментально-вокальний ансамбль «Іва» та інші колективи.

Є успіхи у випуску факультетської стіннівки «Філолог», яка має сатиричні додатки «Колючка» та «Шип». Регулярно випускається «Науковий бюлетень».

Виявлено переможця змагання на честь 100-річчя з дня народ-

ження В. І. Леніна. Це — перша група третього курсу українського відділення імені 50-річчя ВЛКСМ.

Комсомольці з інтересом прослухали виступ комсорга цієї групи Ліни Бондаренко, яка розповіла про життя і цікаві справи комсомольців. Головне — в групі немає жодного відстаючого.

Роботу в групі разом з її активом організував і спрямовував агітатор, доктор філологічних наук І. М. Дузь. Як результат — прочитано 54 лекції на Ленінську тематику в школах Одеси та області, підтримуються тісні зв'язки з комсомольцями Комінтернівського району та болгарськими друзями.

Виступаючи — секретар партійного бюро доцент Г. А. Пляшко, студенти Давидова, Стрельбицький та Михайленко говорили про життя факультетського колективу, корисні його справи.

Рапортуючи про досягнуті успіхи, комсомольська організація завірила партійну організацію факультету та комітет ЛКСМУ університету, що й надалі йтиме в перших рядах радянської молоді.

В. СПОДАРЕЦЬ,
студент III курсу
філологічного факультету.

ПРОМІННЯМ
«КОМСОМЛЬСЬКОГО
ПРОЖЕКТОРА»

Рейди допомагають

Роль «Комсомольського прожектора» у житті вузівського колективу чимала. Він допомагає виявляти недоліки, які ще мають місце в навчанні, дисципліні студентів.

Останнім часом проведено ряд рейдів в гуртожитках, буфетах, їдальнях. Після критичних зауважень підвищилась успішність на факультетах, охайнішими стали кімнати, поліпшилася якість приготування їжі. Не зреагувала на зауваження студрада гуртожитку № 1, у якому й досі незадовільний санітарний стан.

Під час рейду «КП», який відбувся нещодавно, виявлено ряд недоліків в роботі їдальні № 4. Тут порушуються санітарні вимоги щодо приготування та зберігання їжі. Було б непогано, якби у кожному гуртожитку створили групи «Комсомольського прожектора», які б контролювали роботу їдальні, санітарний стан кімнат, виявляли порушників дисципліни.

П. ЛОМИНСЬКИЙ,
начальник штабу
«Комсомольського прожектора».

Газети відповідає профком

16 лютого 1970 року в газеті була надрукована стаття «Як обідає студент?», у якій були викриті недоліки в роботі їдальні № 98 та деяких буфетів.

Як повідомив редакції голова побутової комісії профкому М. Я. Фіногін, стаття була обговорена 24 лютого на засіданні цієї комісії з участю директора їдальні № 98 Т. Ю. Ільашевої та завідувачих буфетами. Критика визнана справедливою. Розроблено конкретні заходи та рекомендації по розширенню асортименту страв, поліпшенню якості приготування їжі, своєчасній доставці молочних та овочевих продуктів.

Ці рекомендації надіслано директору II тресту їдальень та ресторанів тов. Петренку з проханням вжити необхідних заходів до виправлення становища.

ПЕДАГОГІЧНУ ПРАКТИКУ ЗАВЕРШЕНО

Педагогічна практика, яку ми, студенти четвертого курсу філологічного факультету, проходили протягом п'яти тижнів, завершилась. Позаду радощі і невдачі, щасливі посмішки і тривожний смуток. Ще довго згадуватимемо ми перші свої уроки, вчителів, учнів.

...121-а школа м. Одеси радо прийняла нас. Нам допомагали і вчителі, і наші керівники доцент Т. Т. Бевзенко та старший викладач В. В. Шапоренко. І ми вдячні своїм наставникам. Пам'ятимемо слова директора школи П. М. Стежко, який, звертаючись до нас, сказав: «Ми не раз будемо згадувати вас добрим словом. Ви були дійсно нашими до-

брити і надійними помічниками. Нехай щастить вам у нелегкій, але почесній праці».

Шкода було розлучатись з веселою юрбою учнів, гамірними класами, піонерською кімнатою, які стали рідними за час практики.

Таїса Тимофіївна Бевзенко, підсумовуючи результати практики, сказала добре слово про нашу групу і відзначила хороші уроки С. Форрад, Д. Тімановської та ін.

І нам приємно, що до відмінних та добрих оцінок на іспитах зимової сесії додалися ще й хороші оцінки з педагогічної практики.

В. ЧУМАК,
студент філологічного
факультету.

Офіційні повідомлення

Незабаром відбудеться засідання вченої ради університету. На ньому розглядатиметься питання про виконання зобов'язань, взятих колективом університету до 100-річчя з дня народження Володимира Ілліча Леніна.

Для підготовки питання створено комісію під головуванням професора В. П. Цесевича. У її складі доценти П. С. Столяр, С. М. Ковбасюк, В. Г. Грановська, старший викладач Г. П. Плосконос.

* * *

Закінчується педагогічна та виробнича практика студентів четвертих курсів. Для узагальнення її результатів створено комісію в складі восьми осіб, голова якої — доцент І. І. Кобиляцький.

* * *

Для перевірки стану навчально-виховної та наукової роботи на механіко-математичному факультеті створена комісія під головуванням професора А. Ю. Глаубермана. Результати перевірки комісія доповість вчентій раді університету, засідання якої відбудеться наприкінці березня.

Відбулися загальноуніверситетські збори професорів, викладачів, службовців та студентів, на яких обговорено Лист ЦК КПРС, Ради Міністрів СРСР, ВЦРПС і ЦК ВЛКСМ «Про поліпшення використання резервів виробництва і посилення режиму економії в народному господарстві».

* * *

З доповіддю про підсумки обговорення Листа на активах партійної, комсомольської та профспілкової організації виступив ректор університету професор О. В. БОГАТСЬКИЙ.

Прийнято конкретні заходи по поліпшенню використання резервів виробництва та режиму економії на кожній ділянці роботи.

МІСЦЯ ВИЗНАЧЕНО

Щойно жорі конкурсу учасників художньої самодіяльності університету підбило підсумки і визначило переможців огляду.

Перше місце присуджено історичному факультетові. Друге місце зайняв хімічний факультет, а третє розподілили факультети механіко-математичний та романо-германської філології.

Непризвіві місця розподілені таким чином: на IV місці — філологічний факультет, на V — геолого-географічний, на VI — біологічний, на VII — юридичний і на VIII місці — фізичний факультет.

Переможці конкурсу — кращі колективи і окремі виконавці нагороджені перехідними призами, почесними грамотами, подарунками, визначені наказом ректора університету.

Підсумки конкурсу і аналіз факультетських концертів, вручення призов і нагород відбудуться 26 березня ц. р.

ГОЛОС СОВІСТІ

Ми, студенти Одеського державного університету єврейської національності одностайно приєднуємося до заяви робітників і колгоспників, вчених, діячів культури та мистецтва, громадських і державних діячів, простих радянських людей єврейської національності, в якій засуджуються дії наклепників-сіоністів Ізраїлю, США та інших капіталістичних країн.

Радянська влада дала нам величезні можливості. Хіба могли колись діти простих євреїв мріяти про те, щоб одержати вищу освіту? Тільки діти багатіїв могли на це розраховувати. А тепер ми рівноправні громадяни своєї Вітчизни. Ми вчимося у вищому навчальному закладі разом з тисячами юнаків і дівчат різних національностей на рівних правах. І не в СРСР існує видумана дискриміна-

ція на національній основі, а в Ізраїлі, де євреї поділяються на «білих», «жовтих» та «чорних». Це там євреям забороняється одружуватись з людьми інших національностей. А тих, хто приїжджає у цю країну, перетворюють на гарматне м'ясо.

Заклик керівників Ізраїлю повернутись на «батьківщину», звичайно ж, стосується в першу чергу молоді. Але у нас є Батьківщина — Радянський Союз, за яку проливали кров наші батьки і старші брати у війні з фашизмом. І ми теж готові захищати її від усіх ворогів, і, коли треба буде, віддати за неї наше життя.

М. АВЕРБУХ, М. ШАПІРО,
С. МІЛЬШТЕЙН, Е. ГАЛИЦЬКИЙ, І. ЛІМЕНІС та інші студенти Одеського державного ордена Трудового Червоного Прапора університету ім. І. І. Мечникова.

Довідковий том до творів В. І. Леніна

Усе частіше ми звертаємося до творів В. І. Леніна, намагаємося якомога краще опанувати теоретичною спадщиною вождя.

Та як відшукати необхідну статтю, настанову Ілліча, або ж той чи інший його вислів?

Інститут марксизму-ленінізму при ЦК КПРС підготував і видав першу частину Довідкового тома до Повного зібрання творів В. І. Леніна, яка вийшла нещодавно в світ у видавництві політичної літератури і надійшла до наукової бібліотеки університету.

Ця частина містить предметний покажчик і відображає велике ідейне значення ленінізму, розвиток В. І. Леніним марксизму в нових історичних умовах, боротьбу вождя за єдність КПРС, за перемогу Великої Жовтневої соціалістичної революції. Звертаючись до предметного покажчика, читач знайде думки Володимира Ілліча про побудову соціалізму та комунізму, про міжнародний комуністичний рух, національно-виз-

вольну боротьбу тощо. Предметний покажчик має такі рубрики: «Піклування про людей», «Кадри партійні та радянські», «Ідеологічна робота партії», «КПРС і міжнародний комуністичний рух» та інші. Рубрики розміщено в алфавітному порядку.

Виділено в тематичні розділи назви: «Комуністична партія Радянського Союзу», «РСДРП», «РСДРП(б)», «РКП(б)», «Маркс, Енгельс, марксизм».

До другої частини Довідкового тому ввійдуть алфавітний покажчик праць, які містять Повне зібрання творів В. І. Леніна, перелік псевдонімів Володимира Ілліча, покажчики творів К. Маркса, Ф. Енгельса, які цитував Ілліч, географічних назв, революційних та народних пісень та ін.

Видання Довідкового тому необхідне і своєчасне. Користуйтеся ним у своїй роботі!

В. ТЕРЛЕЦЬКА,
бібліограф наукової бібліотеки університету.

Спортивна олімпіада

Нещодавно розпочалися змагання з настільного теніса, волейбола, баскетбола, шахмат між командами I—IV курсів механіко-математичного факультету. В спортивних змаганнях бере та-

кож участь команда викладачів.

Для переможців змагань встановлено призи.

В. ПОЗНЯК,
член бюро комсомольської організації механіко-математичного факультету.

НАШЕ МАЙБУТНЄ.

Фото В. ВІЛЕНСЬКОГО.

ВІДКРИТІ УРОКИ

Корисну справу здійснила кафедра фізичного виховання університету, організувавши у березні серію відкритих уроків.

Усі, хто відвідає заняття з гімнастики, важкої атлетики, волей-

бола, баскетбола можуть висловити свої зауваження та пропозиції щодо спортивної підготовки студентів.

В. МАРЧЕНКО.

Наш кор.

ДО 25-РІЧЧЯ ПЕРЕМОГИ НАД ФАШИСТСЬКОЮ НІМЕЧЧИНОЮ

ЗУСТРІЧ ОДНОПОЛЧАН

Недалеко від столиці Австрії — Відня, знаходиться невеличке містечко Штраден. Тут закінчив свій бойовий шлях орден Олександра Невського 140-й мінометний полк.

У ті незабутні дні Перемоги 1945 року солдати і офіцери полку дали клятву через двадцять років зустрітись.

Ишли роки. Квітли сади, посажені вчорашніми солдатами, колосились хліба, плавився метал, зростали нові міста і села. Все було. А старе, пережите не забувалось. Боліли рани, боліла душа: не всі повернулись до рідного дому, багато хороших друзів-товаришів назавжди залишилися на дорогах війни. І тим сильніше хотілось зберегти зв'язки з тими, хто залишився живим, відчувти тепло рукостискань, довідатись про те, як склалось їх особисте життя.

І раптом лист. Звичайний лист в поштової скриньці біля дверей квартири. Спокійно розкриваю конверт. Читаю. Очам не вірю. Рядки начебто туманом покриваються: «Дорогий однополчанину! Ти пам'ятаєш нашу частину — наш славний 140-й мінометний Олександра Невського полк?»

Ти пам'ятаєш, як боролись ми біля стін Сталінграда, як вогнем мінометів відкидали полчища ворога від рідної російської ріки?

Ти пам'ятаєш, як з боями пройшли ми славний шлях від Волги, через Донбас, Україну, Молдавію, Румунію, Болгарію, Югославію, Угорщину до австрійського міста Штрадена?

Ти пам'ятаєш ті перші травневі дні, коли ми дали клятву зустрітись?

І ось цей час настав!

З 4-го по 11-е травня в м. Волгограді відбудеться зустріч колишніх воїнів 140 мінполка, в якій,

немає сумніву, ти візьмеш участь.

Пам'ятай, наша зустріч — це не особисте бажання кожного з нас, це данина тим, хто загинув, це пам'ять про товаришів.

Пам'ятай, зустрічі з тобою чекає багато фронтних друзів!

Оргкомітет зустрічі.

В той грудневий день 1964 року я був дуже схвилюваний. Картини пережитого проходили перед моїми очима одна за одною, минуло перепліталось з сучасним, вимальовувались окремі образи дорогих друзів — бойових товаришів...

Долаючи відстані, з'їжджались колишні фронтовики-мінометники з Москви і Києва, Кишинєва і Миколаєва, Кагула і Стерлітамака, Харкова і Черкас, Червоного Лимана та Одеси...

...Коли наш «ТУ-124» приземлився в Волгоградському аеропорту, ми побачили багато людей, квітів, кінореporterів... Нас зустрічали. Василь Дорофєв, Павло Шут, Катерина Куликова, Олена і Федір Смагленко — всі ми швидко спускаємось по трапу. Зразу ж потрапляємо в дружні обійми. Серед зустрічаючих мій найближчий фронтний друг, побратим Микола Артамонов, колишній командир полку, нині генерал-майор у відставці Г. Орлов, однополчанин О. Влазнев, М. Пимонов, А. Саранцев, Г. Кондраков, І. Голиков, П. Фільберт, І. Апухтін та багато інших.

Дещо збоку від групи зустрічаючих — людина з легкою сивиною, в строгому чорному костюмі,

з запитальною посмішкою на вустах. Очі, що світилися радістю, начебто говорили: «Пізнаєш?» Напружую пам'ять. Ще мить і я в обіймах.

Хто б міг подумати, що солідний чоловік з закрученими вгору вусами — колишній начальник штабу полку — все той же Микола Архипович!

Підходить світлорусий чоловік. Знайоме обличчя. Та це ж Костя Петров, розвідник моєї батареї, якого під Апостоловом, важко пораненого, я виніс з поля бою. Прийшов не один, а з дружиною і синами.

Зустрічають нас і юні слідопити. На їх схвилюваних обличчях стільки радості, підкупного інтересу, дитячої безпосередності!

...Всі учасники урочистих зборів йдуть на Мамаїв курган. Тут боролись за кожен клаптик землі великі захисники Батьківщини, тут назавжди залишилися воїни і нашого полку.

Серед відбитих на камені імен героїв начебто бачимо своїх батареїців — вічних вартових Матері-Батьківщини. Увагу привертає виписка з протоколу комсомольських зборів:

«Запитання: Чи існує поважна причина того, щоб піти з вогневих позицій?»

Відповідь: З усіх виправдувальних причин тільки одна буде взята до уваги — смерть».

І далі: «Коли загину, вважайте мене комуністом». У ті важкі місяці 1942 року багато моїх однополчан навіки зв'язали своє життя з Комуністичною партією. Сильно забилося серце, захопи-

ло подих: автобус зупинився в Самородній балці. Знаходимо зруйновані мінометні котловани, місця бліндажів першої, другої, третьої батарей, штабу дивізіону. Тут оружейний майстер Іван Мартов з свого ПТР збив фашистський літак. А там, де були спостережні пункти, зараз зеленіє озимина. Внизу видніється село. Тут ми тримали оборону. В новорічну ніч дванадцятьма вистрілами з мінометів третя батарея від імені всього особового складу першого дивізіону салютувала 1943 рокові, якому волею партії і радянського народу судилося стати переломним роком у ході війни.

Наступного дня ми побували на колишній переправі 62-ї армії. Розміщення вогневої позиції під час війни було незavidним: на батареї густо падали снаряди, міни, бомби, і не можна було глибоко окопатися — поблизу стояли підземні води.

З цих позицій полк своїм прицільним вогнем допомагав тим, хто стояв насмерть в бойових порядках на передовій, тримав тісний зв'язок з піхотними частинами і підрозділами. Це було незapечним правилом життя і діяльності полку протягом усієї війни.

З великими труднощами розшукуємо місця вогневих позицій, КП полку і дивізіонів. Розійшлися товариші по місцях, більш їм близьких і рідних, і кожен зі своїми думками, спогадами...

Збираю поіржавілі осколки, їх багато... Тут здійснювали свій подвиг Павло Хоменко, Олексій Куликов, Іван Романченко, Іван Влазнев, Микола Артамонов, Іван

ДИВНИЙ СПОКІЙ

У другій половині травня повинен прийняти перших відпочиваючих спортивно-оздоровчий табір, що розташований на Шампанському провулку. Хоча часу до його відкриття залишилося обмаль, та з ремонтом приміщень, інвентаря, будівництвом нових споруд не поспішають. До цього часу не відремонтували дах їдальні, по-вільно будують майданчик для демонстрування кінофільмів, душовий павільйон та інші допоміжні приміщення. Ніхто не брався лагодити підлогу в кімнатах, палатки, які зіпсовані і не придатні до користування. Поки що йдуть лише розмови про підведення силової лінії електропередачі.

Років чотири тому міськвиконком виділив для будівництва спортивно-оздоровчого табору територію у селищі Чорноморка. На перших порах сюди провели електрику, воду. Взались навіть за спорудження харчоблоку. Та до кінця справи не доведено. Чудове місце для відпочинку на березі Чорного моря, по суті, пустує, зведені будівлі руйнуються.

У профкомі нам відповіли, що для завершення усіх робіт необхідні кошти та втручання адміністративно-господарчої частини. Можливо, це й так. Але головна причина зволікання у підготовці до літнього сезону — байдужість та несерйозність членів профкому, що відповідають за цю справу.

Від профкому редакція й чекає відповіді на вжиті заходи.

Наш кор.

Тимошенко, Володимир Шепелев, Павло Мазін, Григорій Кондраков, Петро Братусенко...

Поки ми оглядали місця бойових порядків полку, колишній повар першої батареї Іван Голиков зі своїми добрими помічниками на березі Волги приготував все необхідне «для столу»... І пішов по кругу саморобний черпачок-мірка, збережений кимось ще з тих часів...

Зібралось нас близько 70 осіб. На грудях у кожного — бойові нагороди.

Хвилиною мовчання вшанували ми пам'ять загиблих. Кожен з нас згадав своїх товаришів, тих, хто залишився назавжди на бойових шляхах полку, як вічні вартові.

Дивлюсь на рідну сім'ю колишніх мінометників, і гордість переповнює моє серце. Самі по собі згадуються рядки з поеми М. Бажана «Батьки й сини»:

Вони не згнули, вони живуть і нині.

Вони готові встать на першій лінії клич війни.

Нехай посміє хтось загрозувати країні,

Де є такі батьки, де є такі сини!

Московські куранти давно пробили північ, а дружній, задушевний бесіди ні кінця, ні краю...

Домовились зустрітись через п'ять років. Нестримно відлічує календар час.

Оргкомітет давно розгорнув свою діяльність по підготовці нової зустрічі однополчан, яка повинна відбутись на початку травня 1970 року.

П. МАРКУШЕВСЬКИЙ,
доцент філологічного факультету, учасник Великої Вітчизняної війни.